

I dialetti – L'arcadico-cipriota-panfilio

1. a) *iv, is, un-*, ἀπεχόμενος || Μιλτιάδου, Ὀνασαγόρου, Κυδραμίου || ἄλλο
b) ἀπύ ed ἐξ + dat. ('a partire da ...') || πός
c) cipr. *a-no-si-ja* (ἀνοσιја), *ve-pi-ja* (φεπιја), panf. *hιιαρυ* (ιαρόν), *φέτιја* (ἔτεα), arg. *πολιαδι*, *θτιο* || Πελαγίος Περγαίος
d) σίς, σί || εἶσε (εἶτε) || ὅζις (ὅτις, forma ep. per ὅστις)
e) cipr. *ἰερχής*, arc. *ιερχής*
f) arc. *κεῖτοι*, cipr. *κεῖτοι* (cf. mic. *e-so-to*)
g) arc. ὄνυ, ὄνε, ὄνι (cipr. ὄνυ, τόν(ν)υ), τωνί, τοινί e ταινί
h) *κάς*
i) arc. *ἄν* ed *εἰ* / cipr. *κε* ed *ἦ* (ἦ interr.)
2. a) *o-pe-le-ta-u* (Ὀφέλταν)
b) *zo-ve-se o ti-mo-na-na-ko-to sa-ka-i-vo-se* (Ζώφης ὁ Τιμοφάννακτος Ἀχαιφός)
c) Λακεδαιμόνων, Κερύνεια
3. a) Arrian. *An.* I 26,4 Ἀλέξανδρος δὲ ἐπὶ Σίδης ἦει. εἰσὶ δὲ οἱ Σιδῆται Κυμαῖοι ἐκ Κύμης τῆς Αἰολίδος· καὶ οὗτοι λέγουσιν ὑπὲρ σφῶν τόνδε τὸν λόγον, ὅτι, ὥς κατῆραν τε ἐς τὴν γῆν ἐκείνην οἱ πρῶτοι ἐκ Κύμης σταλέντες καὶ ἐπὶ οἰκισμῷ ἐξέβησαν, αὐτίκα τὴν μὲν Ἑλλάδα γλῶσσαν ἐξελάθοντο, εὐθὺς δὲ βάρβαρον φωνὴν ἔεσαν, οὐδὲ τῶν προσχώρων βαρβάρων, ἀλλὰ ἰδίαν σφῶν οὐπω πρόσθεν οὔσαν τὴν φωνήν· καὶ ἔκτοτε οὐ κατὰ τοὺς ἄλλους προσχώρους Σιδῆται ἐβαρβάριζον
b) *φρίκατι* || des. medie *-(σ)αι, -ται, -νται* (> *δαι*) || *ιαρός* || βασιλεύς, βασιλῆφς || ὄδυ (ὄντων), ὄσα (οὔσα)
c) *-δυ* (*-ντον* < *-ντων*), *-σδυ* (*-σθον* < *-σθων*) || *περτί* (< **πρετί*, lesb. *πρές*), Ἀπέλλων Πύτιος (cf. *cret.*)
d) ἀτρώποισι (cf. *cret.*)
e) Θανάδωρος, Ἀθαναδώρα
4. a) arc. *τέτορτος*, ἐφθορκώς, cipr. *κόρζα* || *δέκο*, *δέκοτος*, *έκοτόν*
b) ὄν (ἀνά), ἀπύ, πεδά
c) *κρέτος* || *πτόλις*
d) arc. *ποέντω*, ἀδικέντα, ἐπιορκέντι, κυένσαν, ποίενσι
e) lesb. tess. cipr. *κε* / gr. occ. *κα* / arc. ion. att. *ἄν* || tess. cipr. *δαύχνα* / gr. occ. arc. *δάφνα* / ion. att. *δάφνη* || lesb. tess. cipr. *πέμπε* / arc. *πέντε*
5. a) arc. cipr. ion. att. *τόσος* / lesb. tess. *τόσος* / beot. *όπόττος*
b) arc. cipr. ion. att. *ότε*, *πότε* / lesb. *-τα* / gr. occ. *-κα*
c) arc. cipr. ion. att. *ιερός* / lesb. *ἱρος* / gr. occ. panf. *ιαρός*
d) arc. cipr. *πτόλις* / ion. att. *πόλις* || arc. cipr. *κρέτος* / ion. att. *κράτος* || des. medie *-(σ)οι, -τοι, -ντοι* || ἀπύ, πός, ὄν || ἀπύ, ἐξ + dat. ο loc.

Bibliografia

- H.W. Smyth, *The Arcado-Cyprian Dialect*, «TAPhA» XVIII (1887) 59-133.
- O. Hoffmann, *Die griechischen Dialekte in ihrem historischen Zusammenhange*, I, Göttingen 1891.
- F. Bechtel, *Die griechischen Dialekte*, I, Berlin 1921, 313s., II, Berlin 1923, 796ss.
- W. Brandenstein, *Kypros: Kyprische Sprache: § 1. Namen der Insel; § 2. Kontakte; § 3. Silbenschrift; § 4. Deutung der wenigen Texte in eteokyprischer Sprache; § 5. Zuteilung des Eteokyprischen zu einem Sprachstamm; Literatur*, in *RE Suppl.* VI (1935) 212-216.
- P. Metri, *Il dialetto panfilio*, «RIL» LXXXVII (1954) 79ss.
- A. Steiner, *Studi sull'arcadico-ciprio*, «RIL» LXXXVIII (1955) 325ss.
- C.J. Ruijgh, *L'élément achéen dans la langue épique*, Assen 1957.
- S. Luria, *Burgfriede in Sillyon*, «Klio» XXXVII (1959) 7ss.
- A. Thumb-A. Scherer, *Handbuch der griechischen Dialekte*, II, Heidelberg 1959² (1909¹), 110-193.
- S. Luria, *Noch einmal Mykenisches im Kyprischen?*, «Glotta» XL (1962) 1-3.
- W.F. Wyatt, *Arcado-Cypriote kás*, «Glotta» XLII (1964) 170-182.
- W. Dressler, *Pamph. -ð- zu -q-*, «Archiv Orientalni» XXXIII (1965) 183ss.
- M. Doria, *Avviamento allo studio del miceneo*, Roma 1965, 186.
- R. Gusmani, *Zwei kyprische Konjunktionen*, «Glotta» XLIV (1966) 19.
- C. Brixhe, *Le dialect grec de Pamphylie. Documents et grammair*, Paris 1976.
- C. Brixhe, *Corpus des inscriptions dialectales de Pamphylie, Supplément 1*, in AA. VV., *Études d'archéologie classique*, V, Nancy 1976, 9-16.
- K. Hadjioannou, *Kafizin and the Cypriote Dialect*, in AA. VV., *Report of the Department of Antiquities*, Nicosia 1982, 254-259.
- A. Lillo, *On Type hierés Forms in Arcadien and Cypriot*, «Glotta» LXI (1983) 1-5.
- O. Masson, *Les inscriptions chypriotes syllabiques*, Paris 1983².
- R. Wallace, *An Illusory Substratum Influence in Pamphylian*, «Glotta» LXI (1983) 5-12.
- G. Neumann, *Beiträge zum Kyprischen*, «Kadmos» *passim*.
- A. Lillo, *The Arcadian Genetive Forms Type haméran from Tegea*, «Glotta» LXV (1987) 88-93.
- C. Brixhe, *Corpus des inscriptions dialectales de Pamphylie, Supplément 3*, in P. Goukowski-C. Brixhe (edd.), *Hellénika Symmikta. Histoire, archéologie, épigraphie*, Nancy 1991, 15-27.
- Anna Morpurgo Davies, *Mycenaean, Arcadian, Cyprian and Some Questions of Method in Dialectology*, in J.-P. Olivier (ed.), *Mykenaiika*. «Actes du IXe Colloque international sur les textes mycéniens et égéens organisé par le Centre de l'antiquité grecque et romaine de la Fondation hellénique des recherches scientifiques et l'École française d'Athènes (Athènes, 2-6 octobre 1990)», Athènes-Paris 1992, 415-432.
- M. Egetmeyer, *Zur kyprischen Bronze von Idalion*, «Glotta» LXXI (1993) 39-59.
- G. Neumann, *Zu drei pamphyllischen Namen*, «Glotta» LXXII (1994) 1-4.
- C.J. Ruijgh, *Sur la position dialectale du mycénien*, in E. De Miro, L. Godart, Anna Sacconi (curr.), «Atti e memorie del secondo congresso internazionale di micenologia. Roma-Napoli, 14-20 ottobre 1991», Roma 1996, 115-124.
- A. Lillo, *On the Use of Some Arcadian Modal Forms*, «Glotta» LXXIII (1997) 223-236.
- C. Brixhe, *Réflexions sur l'onomastique personnelle d'une vieille terre coloniale: la Pamphylie*, in Catherine Dobias-Lalou (ed.), *Des dialectes grecs aux Lois de Gortyne*, Nancy 1999, 33-46.